

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Cernețchi Evgheni XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în mun. XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.07.2017 pînă la 17.10.2017;

Instanța de apel de la 10.11.2017 pînă la 13.12.2017;

Instanța de recurs de la 14.03.2018 pînă la 25.04.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 17 octombrie 2017, a fost încetat procesul penal în privința lui Cernețchi Evgheni învinuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de 287 alin. (1) Cod penal, în corespundere cu art. 107 Cod penal, în legătură cu amnistia, cu înlăturarea răspunderii penale.

2. Pentru a pronunța prin sentință, instanța de fond a stabilit că, cet.Cernețchi Evgheni la data de 23.07.2016 în jurul orei 16.00, aflîndu-se în fața magazinului alimentar „Oldi” situat pe strada Calea Ieșilor 156 mun.Bălți, conștientizînd faptul, că se află în loc public, fără careva motive întemeiate, în prezența altor persoane, încalcînd grosolan ordinea publică, manifestînd o obrăznicie deosebită, a inițiat un conflict cu Hanganu Iana, în procesul căruia a insultat-o, exprimîndu-se în adresa ei cu cuvinte nefaste, după ce, însoțind acțiunile sale de aplicare a violenței asupra acesteia exprimată prin aplicarea a două lovituri în regiunea capului, i-a provocat ultimei vătămări corporale, care conform raportului de constatare medico-legală nr.504 din 25.07.2016, se califică ca vătămări neînsemnate, sub formă de echimoză fese și edem posttraumatic temporal pe dreapta.

Prin acțiunile sale intenționate cet.Cernețchi Evgheni a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Cod Penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.

3. Împotriva sentinței primei instanțe cu apel a atacat procurorul, prin care a solicitat, casarea acesteia, în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cernețchi Evgheni să fie obligat să achite cheltuielile judiciare în mod solidar în sumă de 8 296 lei, în rest sentința a o menține fără modificări.

În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat că, în materialele cauzei penale s-au constatat cheltuieli de judecată la efectuarea expertizei judiciare nr.96sn din 28.03.2017 în sumă de 8239 lei și a expertizei medico- legale a părții vătămate în sumă de 57 lei, or, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată nu s-a expus asupra acestora, deși conform

art.art.385 al.1 pct. 14, 397 Cod de procedură penală era obligată ca în dispozitivul sentinței de încetare, pe lângă chestiunile enumerate în art. 395, 396 Cod de procedură penală, urma să se expună și referitor la repartizarea cheltuielilor judiciare, în cazul dat suma de 8296 lei - costul expertizelor, articolele menționate fiind încălcate de către instanța de judecată,

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, s-a respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, în prezenta cauză penală în privința lui Cernetchi Evgheni, în latura încasării cheltuielilor judiciare, referitor la care acuzarea a atacat sentința, instanța de fond nu a admis derogări de la procedura penală, în legătură cu ce apelul declarat de procuror se respinge ca nefondat, temei de casare a sentinței instanței de fond din motivele invocate de procuror nefiind stabilite.

În acest context instanța de apel ține să indice, că potrivit prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 1, 2 Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și pentru constatarea cauzei morții, constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, constatarea stării psihice a r bănuitului, învinuitului.

La fel, instanța de apel a considerat necesar de a face trimitere la prevederile alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Se reține din materialele cauzei penale, că în cauza penală dată la etapa urmăririi penale au fost dispuse și efectuate expertize judiciare, fiind soldate cu raport de constatare medico-legală nr.348 D din 16.08.2016, cu suportarea cheltuielilor de 57 lei, actul nr.379a-2016 din 30.08.2016 de expertiză psihiatrico- legală efectuată în condiții de ambulator, cu cheltuieli în sumă de 994 lei și raport de expertiză judiciară nr.96sn din 27.03.2017, cu cheltuieli în sumă de 7245 lei, în total cheltuieli în sumă de 8296 lei.

Totodată expertizele dispuse de către organul de urmărire penală pentru determinarea leziunilor corporale aplicate părții vătămate și determinarea capacității de conștientizare și dirijare a acțiunilor și stării de responsabilitate a inculpatului, în urma pornirii urmăririi penale pe cauza penală dată, constituie acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În sensul dat, Colegiul penal atestă că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii ,incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, precum și alte acțiuni procesuale, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

Mai mult, legea procesual penală, cât și procesual civilă, nu prevede încasarea de la inculpat a cheltuielilor solicitate de procuror.

Astfel potrivit art.228 al.1 CPP RM se reglementează compensarea cheltuielilor ludiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile sub formă de salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal, nefiind însă prevăzută compensarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei, după cum invocă procurorul.

În atare situație, Colegiul penal constată că acuzarea fără careva temei legal în dovedirea circumstanțelor pe care le invocă drept temei al solicitării a depus apelul în latura dată, motiv pentru care apelul declarat de procuror în latura respectivă se respinge ca nefondat.

Argumentele enunțate de procuror în apelul declarat se consideră nefondate și se resping, nefiind constatat temei de casare a sentinței din motivul invocat de procuror.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar prin care solicită casarea acesteia și pronunțarea a unei noi hotărâri prin care să se încaseze de la Cernetchi Evgheni cheltuielile de judecată. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel motivând că potrivit art. 142 alin. (2), 227 alin. (1), (2), 228 alin. (3), 229 alin. (1) Cod penal, instanța urma să încaseze cheltuielile de judecată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivul recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227- 229 Cod de procedură penală, sunt nejustificate.

Astfel, potrivit art. 227 alin. (1) și (3) și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

La caz, recurentul nu a ținut cont că cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legală nr.348 D din 16.08.2016, cu suportarea cheltuielilor de 57 lei, actul nr.379a-2016 din 30.08.2016 de expertiză psihiatrico- legală efectuată în condiții de ambulator, cu cheltuieli în sumă de 994 lei și raport de expertiză judiciară nr.96sn din 27.03.2017, cu cheltuieli în sumă de 7245 lei, în total cheltuieli în sumă de 8296 lei, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama condamnatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire

penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca niciun infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondată.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Cernețchi Evgheni XXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **25 aprilie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan